

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	15 oktober 2024
Zaaknummer	963975
Portefeuillehouder	De heer M.J.R. Marshall, wethouder
Onderwerp	Raadsmededeling septembercirculaire 2024

1. Kennisnemen van

De effecten van de septembercirculaire 2024.

2. Inleiding

Met deze raadsmededeling informeren we u, voorafgaand aan de meningsvormende behandeling van de Begroting 2025, over de uitkomsten van de septembercirculaire 2024 voor Gooise Meren en de consequenties voor het financieel meerjarenbeeld 2025 - 2028.

3. Kernboodschap

De septembercirculaire 2024 valt voor alle jaren positief uit. Voor 2024 komt dit door de afrekening van het zogeheten BTW Compensatiefonds. Voor 2026 en verder komt dit grotendeels doordat het Rijk de besparing op de jeugdzorg heeft laten vervallen. In de begroting 2025 was dit al incidenteel verwerkt voor 2025. Daarnaast zijn voor Wmo vanaf 2026 ook extra middelen toegekend in verband met aanvullende indexatie voor kostenontwikkeling en demografie/vergrijzing. Vooruitlopend op de uitwerking van motie 24-55 voegen we deze middelen, net als de verwerking voor 2025, vanaf 2026 toe aan de uitgavenbudgetten van Jeugd en Wmo. Dit is mede ingegeven door de bij die budgetten verwachte tekorten, zoals gemeld bij het 1^e en 2^e Voortgangsverslag 2024. Bij de uitwerking van de motie zal nader worden bepaald of dit voldoende is.

Daarnaast is sprake van enkele 'kleinere' taakmutaties. Hiervoor wordt nog onderzocht of en welke extra taken dit met zich meebrengt en de bekostiging hiervan.

Na reservering voor die taakmutaties resteert de vrij besteedbare ruimte, die voordelig is in de periode 2024-2026 en nadelig vanaf 2027.

Tabel 1: Septembercirculaire 2024 <i>(bedragen x € 1.000)</i>	2024	2025	2026	2027	2028
Mutaties uitkering Gemeentefonds	618 V	450 V	1.662 V	1.406 V	1.375 V
Waarvan te bestemmen mutaties	7 V	230 V	1.576 V	1.583 V	1.763 V
Vrij besteedbare ruimte sept. circulaire 2024	611 V	220 V	86 V	177 N	388 N

4. Consequenties

In iedere circulaire worden door het Rijk extra middelen toegekend voor specifieke activiteiten. De gelden voor onderstaande activiteiten zijn door het Rijk niet geormerkt maar dienen als voorbeeld om te illustreren met welke

kosten gemeenten geconfronteerd worden. We voegen deze extra middelen voorlopig toe aan de specifieke budgetten maar verwerken ze definitief na een concreet plan van aanpak over de inzet van de extra middelen.

We zullen deze voorstellen voorleggen en verwerken in het eerste Voortgangverslag 2025 en/of meenemen bij de Perspectiefnota 2026-2029.

4.1 Taakmutaties

Wet op de lijkbezorging

De inwerkingtreding van het wetsvoorstel van de modernisering van de Wet op de lijkbezorging (Wlb) is voorzien op 1 januari 2026. Ten behoeve van de financiering van de beoogde wettelijke uitbreiding van de taken van de gemeentelijke lijkschouwer is voor de periode 2026-2031 extra budget overgeheveld naar de algemene uitkering.

Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang (2024 en 2025)

In de Voorjaarsnota 2024 van Rijk zijn middelen vrijgemaakt voor incidentele meerkosten voor toezicht en handhaving op aangepaste kwaliteitseisen in de kinderdagopvang, buitenschoolse opvang en meertalige opvang voor 2024 en 2025. De aanpassingen zijn in werking getreden op 1 juli 2023, 1 februari 2024 en 1 juli 2024. Het gaat om kosten van implementatie van de regelgeving bij gemeenten en GGD'en en het uitvoeren van de eerste keer toezicht en handhaving op de aangepaste kwaliteitseisen.

Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)

De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling om gezinnen die geen recht hebben op Kinderopvangtoeslag, maar die ook niet in staat zijn de zorg voor hun kinderen volledig te dragen vanwege sociale of medische problematiek, een vergoeding te kunnen bieden voor het gebruik van kinderopvang. Door verschillende ontwikkelingen is de SMI budgettair steeds meer onder druk komen te staan. Om dit te kunnen ondervangen, wordt het SMI budget in een aantal stappen verhoogd.

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Op grond van de Beheerovereenkomst van 18 december 2018 dragen de gemeenten vanaf 1 januari 2020 jaarlijks 70% bij aan de kosten van beheer en doorontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO).

Met deze taakmutatie wordt deze gemeentelijke bijdrage structureel verhoogd, conform de aanvullende afspraken in het Bestuurlijk Overleg Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) van 13 juli 2023 op basis van het prijspeil 2024 (CPB index 3,5%). Hiermee wordt het budget dus verlaagd (een negatieve taakmutatie).

Besparingsverlies Jeugd

Het kabinet Rutte IV had besloten om te besparen op jeugdzorg (dit omvat zowel jeugdhulp als jeugdbescherming en jeugdreclassering). Het nieuwe kabinet Schoof kiest ervoor om deze besparing te laten vervallen. Om die reden wordt vanaf 2026 structureel bijna € 1,2 miljoen toegevoegd aan onze algemene uitkering van het gemeentefonds. Voor 2025 zijn deze middelen al incidenteel verwerkt in onze begroting.

Indexatie Wmo demografie

Met de VNG is afgesproken dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van) de Wmo niet langer via de algemene uitkering van het Gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Afhankelijk van de gekozen bekostigingsvorm wordt een passende geobjectiveerde indexering onderzocht die ook rekening houdt met kostenontwikkeling en demografie/vergrijzing. Vooruitlopend op de uitwerking zijn bij Voorjaarsnota 2024 extra middelen gereserveerd voor een aanvullende indexering voor demografie.

Wet Betaalbare huur

Met de Wet betaalbare huur wordt de op 1 juli 2023 in werking getreden Wet goed verhuurderschap gewijzigd. Daarmee krijgen gemeenten de bevoegdheid om toezicht te houden en handhavend op te treden met betrekking tot:

- De maximale huurprijzen die gelden op grond van het woningwaarderingstelsel (WWS).
- De maximale huurverhogingen in de gereguleerde sector.
- De informatieplicht op verhuurders om hun huurders een puntentelling te overleggen bij het afsluiten van een contract.

Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel.

Openbare bibliotheken

In de periode 2023-2024 konden gemeenten een specifieke uitkering ontvangen voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel. Daarna zal een wettelijke zorgplicht voor gemeenten worden ingevoerd ten aanzien van de openbare bibliotheek. Voor het uitvoeren van deze taak zullen gemeenten een structurele bijdrage via het gemeentefonds ontvangen. In de periode tussen de specifieke uitkering en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen de gemeenten een decentralisatie-uitkering, om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden.

WSW

Gemeenten worden vanaf 2025 gecompenseerd voor de afschaffing van het Lageinkomensvoordeel (LIV) dat het sociaal ontwikkelbedrijf (Tomin) ontvangt voor werknemers met een interne plaatsing op basis van de Wet Sociale werkvoorziening (Wsw).

Tabel 2: Septembercirculaire 2024	2024	2025	2026	2027	2028
<i>(bedragen x € 1.000)</i>					

Uitkering Gemeentefonds in Meerjarenbegroting 2024	106.51 3 V	108.96 8 V	102.16 4 V	102.71 2 V	103.21 0 V
Uitkering Gemeentefonds sept. Circ. 2024	107.13 1 V	109.41 8 V	103.82 5 V	104.11 8 V	104.58 5 V
Mutatie	618 V	450 V	1.662 V	1.406 V	1.375 V
<i>Waarvan te bestemmen</i>					
Wet op de Lijkbezorging			11 V	11 V	11 V
Toezicht en handhaving aanpassing kwaliteitseisen kinderopvang	3 V	5 V			
Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI)		16 V	16 V	16 V	16 V
Digitaal Stelsel Omgevingswet	36 N	46 N	55 N	64 N	73 N
Besparingsverlies jeugd			1.161 V	1.189 V	1.196 V
Indexatie Wmo demografie			198 V	391 V	579 V
Wet Betaalbare huur	40 V	66 V	56 V	31 V	25 V
Openbare bibliotheken		178 V	178 V		
WSW		11 V	10 V	9 V	9 V
Totaal bestemde middelen	7 V	230 V	1.576 V	1.583 V	1.763 V
Vrij besteedbare ruimte sept. circ. 2024	611 V	220 V	86 V	177 N	388 N

4.2 Algemene effecten

Vrij besteedbare ruimte

Voor zover geen sprake is van te bestemmen mutaties zijn de overige effecten te bestempelen als 'vrij besteedbare ruimte'.

Accres

De vrij besteedbare ruimte wordt vanaf 2027 negatief beïnvloed door een lagere uitkeringsfactor.

De taakmutaties besparingsverlies Jeugd en indexatie Wmo demografie leiden tot een opwaartse bijstelling van de uitkeringsbasis, die een negatief effect heeft op de uitkeringsfactor.

Uit recente berichtgeving van het Rijk blijkt dat bij de decembercirculaire 2024 nog een positieve correctie volgt in verband met een nog niet doorgevoerde actualisatie van CBS-gegevens. De hoogte daarvan is nog niet bekend.

BTW compensatiefonds

Jaarlijks vindt de afrekening plaats van de daadwerkelijke gemeentelijke aanvragen voor compensatie uit het BTW Compensatiefonds. Ten opzichte van de reservering die het Rijk hiervoor heeft gemaakt is in 2024 sprake van een overschot dat wordt toegevoegd aan het gemeentefonds. Incidenteel leidt dat voor Gooise Meren tot een voordeel van ca. € 600.000.

4.4 Effect op financieel meerjarenbeeld 2024-2028

Met de uiteindelijk resterende vrije ruimte behouden we een sluitend begrotingsjaar 2025 maar worden de saldi vanaf 2027 negatiever dan gepresenteerd in de begroting 2025.

Tabel 3: Financieel beeld 2024-2028	2024	2025	2026	2027	2028
<i>(bedragen x € 1.000)</i>					
Financieel beeld Begroting 2024/2025	4.813 N	125 V	9.149 N	6.787 N	8.433 N
Vrij besteedbare ruimte sept. circulaire 2024	611 V	220 V	86 V	177 N	388 N
Financieel beeld, incl. sept. circulaire 2024	4.202 N	345 V	9.063 N	6.964 N	8.821 N

5. Vervolg

De mutaties voor 2024 worden meegenomen in de Decemberwijziging 2024. De effecten en keuzes voor 2025 en verder worden aan uw raad voorgelegd in het eerste Voortgangsverslag 2025 en/of de Perspectiefnota 2026-2029.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

*drs. E.M. Voorhorst ter
Gemeentesecretaris*

*drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester*